

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola, Česká Třebová, nám. 17. listopadu 2060

nám. 17. listopadu 2060, 560 02 Česká Třebová

Identifikátor školy: 600 024 717

Termín konání inspekce: 17. - 21. květen 2004

Čj.:	J2-1101/04-4033
Signatura:	oj5nx534

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole se zaměřením zejména na pracovní vyučování, český jazyk, občanskou výchovu, prvouku, řečovou výchovu a hudební výchovu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole se zaměřením zejména na pracovní vyučování, český jazyk, občanskou výchovu, prvouku, řečovou výchovu a hudební výchovu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve zvláštní škole se zaměřením na pracovní vyučování, český jazyk, občanskou výchovu, prvouku, řečovou výchovu a hudební výchovu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zvláštní škola, Česká Třebová, nám. 17. listopadu 2060, (dále škola) byla zřízena Pardubickým krajem jako příspěvková organizace. Je umístěna zcela na periferii města, v rekonstruované budově areálu bývalých kasáren. Vyjma docházky ze sousedního sídliště je zpravidla pro žáky a zaměstnance školy i z České Třebové dostupná pouze dopravními prostředky. Z okolních obcí dojíždí celkem 10 žáků.

Výchovně vzdělávací proces je veden podle platného vzdělávacího programu zvláštní školy, čj. 22 980/97-22, schválený MŠMT ČR, s platností od 1. září 1997.

Školu dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol tvoří tři součásti:

- Zvláštní škola - kapacita 100 žáků
- Školní družina - kapacita 12 žáků
- Školní jídelna - kapacita 120 jídel

Podle stavu k 30. září 2003 uvedeného ve Výkaze Škol (MŠMT) V4-01 o speciálních školách bylo vzděláváno celkem 83 žáků (z toho 38 dívek). Z uvedeného počtu bylo u 81 žáka diagnostikováno mentální postižení a 2 žáci jsou postiženi kombinovaně (tělesné postižení s imobilními následky a vada řeči). Žádný žák školy není cizím státním příslušníkem. V letošním školním roce bylo nově zařazeno 12 žáků (do 1. až 6. ročníku). K opakování ročníku došlo ve dvou případech, a sice v 1. a 4. ročníku. Vyjma 4. a 5. ročníku je ve třídách umístěn odpovídající nebo nižší počet žáků vzhledem k příslušnému právnímu předpisu. Ke dni kontroly, tj. k 21. květnu 2004, bylo vyučováno celkem 81 žáků v následujícím složení:

1. ročník	6 žáků
2. ročník	7 žáků
3. ročník	7 žáků
4. ročník	12 žáků
5. ročník	11 žáků
6. ročník	10 žáků
7. ročník	11 žáků
8. ročník	9 žáků
9. ročník	8 žáků

Pracuje jedno oddělení školní družiny kapacitně plně využité.

Obědy jsou každodenně dováženy ze školní jídelny jedné místní základní školy do vlastní jídelny - výdejny. Možnost stravování využívá přibližně polovina žáků a zaměstnanci školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÉMU UČEBNÍMU DOKUMENTU

Výchovně vzdělávací činnost školy zajišťuje tým 13 pedagogických pracovníků včetně ředitele školy, jeho zástupkyně a vychovatelky školní družiny.

Jejich dosažené vzdělání pouze v pěti případech (vedení školy, dva vyučující a vychovatelka školní družiny) naplňuje právním předpisem stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Dvě učitelky si doplňují vzdělání studiem vysoké školy. Přes mnohaletou praxi ve školství působí ve škole učitel, který nesplňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, a tato skutečnost výrazně negativně ovlivnila kvalitu sledované výuky. Rovněž v práci učitele bez odborné způsobilosti bylo konstatováno vážné metodické i odborné pochybení. Naopak v práci některých vyučujících, byť zpravidla bez odborné způsobilosti, byla konstatována velmi dobrá úroveň pedagogické práce. V souladu s právním předpisem byla s pěti vyučujícími uzavřena pracovní smlouva na dobu určitou.

Od školního roku 2000/2001 působí ve škole vychovatelka - asistentka učitele se středním odborným vzděláním nepedagogického charakteru, směřující svoji činnost zejména k romské žákovské minoritě (asistence při běžné výuce, ve školní družině, odpolední zájmová činnost žáků, spoluúčast na jednorázových akcích školy apod.).

V rámci školy byla ustanovena funkce výchovného poradce, specializační studium výchovného poradenství jmenovaná učitelka neabsolvovala.

Organizační uspořádání školy a hlavní úkoly v oblasti výchovy a vzdělávání vycházejí z organizačního řádu a plánu práce školy. Měsíční plány zahrnují všechny důležité oblasti života školy. Informace zákonným zástupcům žáků jsou k dispozici formou třídních schůzek, prostřednictvím žákovských knížek a v případech potřeby osobní konzultací v průběhu školního roku. Častým rysem rodičů žáků je malý zájem o informace, o čemž svědčí jejich nízká účast na třídních schůzkách. Specifickým kladným rysem menší školy je častá znalost rodinného zázemí žáků třídními učiteli.

Informace o vzdělávání a aktivitách školy za školní rok 2002/2003 poskytuje výroční zpráva o činnosti školy.

Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, která zasedá šestkrát za školní rok. Její činnost je prokazatelně písemně zaznamenávána. Vzhledem k velikosti školy vychází styl vedení zaměstnanců z každodenních osobních kontaktů, aktuální informovanosti a sdělování důležitých informací prostřednictvím sešitu ve sborovně. Kontrolní a hospitační činnost je plánována a vedením školy realizována. Záznamy z hospitací jsou vedeny, avšak přímý vliv hospitační činnosti na kvalitu výchovně vzdělávacího procesu je nevýrazný. Kritéria hodnocení práce pedagogických pracovníků jsou písemně zpracována. Rozdíly v přidělované finanční částce v rámci osobního ohodnocení jsou malé, přestože si je ředitel školy vědom velmi odlišných přístupů a profesních předpokladů učitelů k pedagogické práci a její kvalitě, což bylo konstatováno i v závěrech hospitací provedených v rámci konané inspekce. Přijetí případných opatření ke zlepšení stavu v personálních podmínkách ze strany ředitele školy nebylo uskutečněno. Způsob a funkčnost plánování v oblasti lidských zdrojů nebylo možno identifikovat.

Vedení a metodická pomoc nekvalifikovaným učitelům nebyly zaznamenány. Dle přehledu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v letošním školním roce stagnuje účast většiny učitelů. Převládlo funkční studium zástupkyně ředitele školy, speciálně pedagogické vzdělávání nebylo ke dni inspekce realizováno.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou v souhrnu vyhovující.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÉMU UČEBNÍMU DOKUMENTU

Školní budova je majetkem Města Česká Třebová. Svým materiálně technickým potencionálem umožňuje realizovat příslušný vzdělávací program speciální školy, avšak v některých oblastech vybavení chybí.

Ve škole je umístěno devět kmenových tříd, školní družina, dvě dílny, cvičná kuchyň jako oddělená součást výdejny obědů, malá tělocvična a počítačová učebna. Vstupní vestibul se šatnami pro všechny žáky je umístěn na boční straně budovy. Škola nemá k dispozici vlastní hřiště. Pro jednu ze složek pracovního vyučování, tj. pěstitelské práce, absentuje školní pozemek.

Vzhledem k počtu žáků jsou třídy svou velikostí vyhovující, v některých není zřízen prostor s kobercem či relaxační kout pro různé formy a metody práce při hodinách i odpočinek o přestávkách, důležitý pro zdravotně postižené žáky. Obnova školního nábytku v jednotlivých třídách probíhá dlouhodobě, část tříd je dosud vybavena starým a opotřebovaným nábytkem. V dalších třídách mají žáci moderní samostatné jednotlivé lavice a židle, splňující parametry pro zdravý somatický vývoj. Některé třídy, zejména pro mladší žáky, jsou příjemně zařízeny, jejich estetickou úroveň zvyšují zdařilé výtvarné nebo rukodělné žakovské práce a demonstrační učební pomůcky pro dlouhodobou fixaci učiva. Na druhé straně jsou třídy strohé, působící nemotivačně, spíše s negativním vlivem na psychiku žáků.

Výuka hospitovaných hodin probíhala v kmenových třídách vyjma pracovního vyučování uskutečněného v dílně, ve cvičné kuchyni a venkovních prostorách školy. V dílně je odpovídající počet samostatných pracovních míst a pracovního nářadí. Chybí přípravná se základním strojovým vybavením a sklad materiálu. Spotřební materiál určený ke zpracování ve výuce není vždy bezproblémově dostupný, ne vždy se daří ho zabezpečit s dostatečným předstihem.

K výuce většina učitelů využívá učebnice a pracovní sešity odpovídající platnému vzdělávacímu programu. Nepříznivý stav v materiálním vybavení učebními pomůckami byl shledán ve výuce občanské výchovy. Výuka českého jazyka v 8. ročníku byla vybavena pouze učebnicemi, údajné klasifikované písemné práce žáků nebyly vyučujícím archivovány. Učitelé přistupují k zakládání a vedení sešitů žáků v jednotlivých předmětech rozdílně a v rámci školy nesystematicky. Jen část učitelů je důsledná a vede žáky k odpovědnosti za své písemné projevy. Některé učební pomůcky vyrábějí učitelé sami. V žakovské i učitelské knihovně jsou umístěny v převaze starší a staré knižní tituly, nové publikace jsou pořizovány dle finančních možností.

Z projektu Internet do škol jsou v odborné pracovně instalovány tři počítače pro žáky a jeden počítač s tiskárnou pro učitele. Televize, videopřehrávač a radiomagnetofon tvoří technické zázemí každé třídy včetně školní družiny. Knižní učební pomůcky, kopírka, počítač a další pomůcky vytvářejí pro učitele příznivé podmínky řádné přípravy na vyučování a možnost využití během výchovně vzdělávacího procesu. Přesto audiovizuální technika nebyla do sledované výuky zařazena.

K využívání materiálně technického zázemí školy jiným subjektem nebo širší veřejností nedochází.

Materiálně technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou v souhrnu dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Výuka probíhá dle platného vzdělávacího programu a je realizována v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení školy do sítě. Učitelé plánují výuku učiva v jednotlivých předmětech prostřednictvím tematických plánů. Jejich úroveň je rozdílná, některé plány jsou zastaralé, neprošly inovací a nesou znaky formálnosti. Pro oba kombinovaně zdravotně postižené žáky učitelé sestavili individuální výchovně vzdělávací programy.

Vzdělávací program je realizován v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol.

Učební dokumenty jsou uplatňovány. Učební plán je v souladu s reálnou výukou. Povinná dokumentace školy zachycuje uskutečňovaný výchovně vzdělávací proces. Je prováděna kontrola, v některých případech formální bez žádoucího efektu. Tematické rozvržení učiva není vedením školy na učitelích vyžadováno.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty. Kontrola naplňování učebních osnov je v některých případech neúčinná.

Rozvrh vyučovacích hodin jednotlivých tříd je sestaven v souladu s platným učebním plánem a psychohygienickými požadavky na výuku. V letošním školním roce nebyl do programu školy zařazen žádný doporučený nepovinný předmět. V 9. ročníku je o jednu hodinu týdně posílena výuka matematiky a českého jazyka při současném nevyužití možné osmihodinové dotace výuky pracovního vyučování.

Školní řád a další interní normy včetně jednotlivých řádů odborných pracoven (přes některé nejasné i nadbytečné informace) vymezují povinnosti a kompetence žáků a zaměstnanců školy. Informační systém uvnitř školy i vně směrem k zákonným zástupcům žáků je zabezpečen.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Oblast výchovného poradenství zajišťuje druhým rokem učitelka bez příslušné kvalifikace. Dle předložené dokumentace je zřejmé, že se ve své činnosti snaží postihnout dané úkoly z funkce plynoucí. Zajišťuje administrativní záležitosti týkající se osobní dokumentace žáků, oblastí jejich profesní volby včetně zabezpečení úkonů s přihláškami do učebních oborů vycházejících žáků. Je garantem realizace exkurzí do odborných učilišť, různých besed a přednášek včetně prevence sociálně patologických jevů ve společnosti. Spolupracuje s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny, místního městského úřadu a dalšími institucemi, majícími vazbu na činnost speciální školy.

Výchovné poradenství přispívá ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů hudební výchova, řečová výchova a prvouka

Příprava na výuku se pohybovala v intencích velmi dobré kvality, na základě sestavených tematických plánů učiva zpracovaných v souladu s dikcí a doporučeními daného vzdělávacího programu. Byly respektovány individuální vzdělávací potřeby žáků. Sledovaná výuka byla vedena odborně i částečně pedagogicky nezpůsobilými vyučujícími. Tato skutečnost neměla negativní dopad na kvalitu výchovně vzdělávacího procesu.

Fond používaných učebnic, učebních textů a množství učebního materiálu a pomůcek včetně rytmických hudebních nástrojů byl odpovídající specifickým potřebám sledované výuky.

Některé vyučující opomíjely důležitost využití tabule pro vizuální stimulaci nových pojmů, cizích slov apod. a udržení pozornosti žáků k výuce.

V některých částech hospitovaných hodin byla realizována klasická metoda výuky, tj. působení pedagoga na všechny žáky jednotně místy přinášející snížení efektivity žakovské práce. Prostoru pro vlastní aktivitu bylo žákům poskytnuto převážně hojně, ale ne vždy žáci tuto možnost využili. Převažovaly pestré metody a formy práce, učitelky většinou volily přiměřené tempo s ohledem na možnosti žáků. Byly zaznamenány alternativní formy práce s cíleným rozvojem slovní zásoby a komunikativních dovedností žáků, zejména v předmětu řečová výchova.

V hodinách hudební výchovy měly učitelky promyšlený sled jednotlivých hudebních aktivit (průpravná a dechová cvičení, zpěvní a poslechové činnosti, hra na rytmické hudební nástroje). V rámci hodin jedna z vyučujících zařazuje, kromě běžných metod a forem práce, i výuku hry na flétnu. Zvolený způsob vedení hodin hudební výchovy vedl žáky nejen k pozitivnímu vztahu k předmětu, ale měl i své důležité místo v oblasti zdravotní.

Způsob, kterým byla vedena převážná část hodin, umožňoval uplatnění psychohygienických zásad jako nezbytnost v působení na handicapované žáky. Relaxační pasáže však byly zařazovány pouze některými vyučujícími. Ve výuce prvouky došlo k nerespektování konce vyučovací hodiny, čímž byl žákům zkrácen potřebný čas na relaxaci a přípravu na další vyučovací hodinu.

Většina vyučujících oceňovala výkony žáků slovně, docházelo k pochvale za snahu a pokrok. Bylo zaznamenáno vedení žáků k sebehodnocení vlastního výkonu. Hodnocení práce žáků v hodinách bylo provedeno pouze v některém závěru vyučovacích hodin.

Více příležitostí k uplatnění se zpravidla poskytovalo ze strany vyučujících rychlejším a aktivnějším žákům. Ve většině hospitovaných hodin bylo možno pozorovat velmi příjemné vztahy mezi žáky a učiteli a žáky navzájem.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výše jmenovaných předmětech jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v humanitních předmětech český jazyk a občanská výchova

Plánování a příprava na výuku byla různé kvality od zodpovědné přípravy ve 4. ročníku po chybějící plánování u učitele s celoživotní pedagogickou praxí. Personálně je výše uvedená výuka obsazena nekvalifikovanými učiteli a jedním vyučujícím s pedagogickou způsobilostí.

Požadavky kladené na kvalitně vedenou výuku v rámci materiální podpory výuky, vhodných motivačních metod a forem práce naplňovala pouze vyučující českého jazyka ve 4. ročníku.

Výuka českého jazyka starších žáků školy a občanské výchovy byla nedostatečně vybavena potřebným učebním materiálem a pomůckami. K dispozici byly pouze učebnice, sešity a nakopírovaný text. Didaktická technika, knižní publikace, vhodné pomůcky a učební materiál rozšiřující výuku občanské výchovy nebyly vůbec nebo v dostatečné míře zařazeny.

V organizaci výuky těchto předmětů převládala stereotypní, rutinní práce učitelů. Nedostatečné bylo zastoupení aktivních činností žáků v rámci např. hledání, objevování a aplikace postupů při řešení zadaných úkolů, práce s chybou, využití různých informačních zdrojů, sdělení vlastního názoru či využití životních zkušeností žáků. Zcela převažovala frontální výuka, efektivita vedených hodin byla velmi nízká. Učitel českého jazyka v písemných a klasifikovaných pracích žáků ponechal značné množství chyb. Hodnocení žáků bylo tímto nespravedlivé, neodpovídalo skutečným znalostem a dovednostem žáků.

Volbou neadekvátních forem a metod práce v hodinách občanské výchovy nedocházelo k přirozenému výchovnému působení na žáky formováním jejich osobnosti, emotivního prožitku a přípravy na budoucí povolání v rámci integrace do společnosti.

Množství nových i nevhodných poznatků a informací bez dalšího využití, občasná neodborné reakce na dotazy žáků, abstraktní informace bez návaznosti na praktické využití v občanském životě a další nedostatky a rezervy předznamenávaly pasivitu žáků a zhoršenou kázeň.

Ve sledovaných hodinách byli žáci hodnoceni zpravidla jen v hodinách českého jazyka.

Zachycená atmosféra ve třídách byla rozdílná, odvíjející se ze způsobu organizování pedagogického procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v dané skupině předmětů pouze vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu pracovním vyučováním

1) 3. ročník, 6. a 7. ročník - skupiny dívek

Výuka je vyučujícími plánována prostřednictvím časově tematických plánů učiva, které mají různou úroveň. Obsahově korespondují s učebními osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Sledované hodiny byly vyučujícími většinou připraveny, stanovené cíle výuky a hlavně vlastní praktické činnosti se žáky respektovaly jejich individuální vzdělávací potřeby. Pouze jedna z vyučujících je plně kvalifikovaná. Výuka hospitovaných hodin probíhala v didakticky a esteticky podnětných kmenových učebnách, ve cvičné kuchyni, počítačové učebně a v okolí školní budovy. Byly realizovány práce s papírem, práce v domácnosti (batikování, vaření) a činnost na počítačích.

Učitelky žáky pozitivně motivovaly, seznámily je s praktickým využitím zhotoveného výrobku. K žákům přistupovaly většinou diferencovaně, s přihlédnutím k jejich individuálním osobnostním zvláštnostem i aktuálním potřebám. Měly zpravidla promyšleno, které konkrétní vědomosti, dovednosti, návyky a postoje chtějí rozvíjet.

V organizaci vyučování převažovala práce ve skupinách, popřípadě ve dvojicích. Učivo bylo prezentováno většinou učitelkami s důrazem na další využití, žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat získané vědomosti i dovednosti v praktickém životě. Přiměřená část hodin byla věnována teoretické přípravě, seznámení s postupem, s pracovním náčiním a s jednotlivými surovinami. Převažující vhodná struktura sledovaných hodin umožňovala efektivní využití vyučovacího času. Pracovní postupy byly jednoznačně vysvětleny, žáci byli vedeni k samostatnosti. Vyučující průběžně sledovaly techniku a způsob práce s různým náčiním, vedly žáky k požadované manuální zručnosti.

Důležitým motivačním prvkem výuky byl výsledek práce žáků, zdařilý praktický výrobek nebo ověření si znalostí při práci s internetem. Vyučující neopomněly zdůraznit důležitost dodržování pravidel bezpečnosti při práci. Během jednotlivých činností učitelky vedly žáky k vzájemné pomoci a ke spolupráci. V průběhu hodin byly rozvíjeny komunikační dovednosti žáků nejen skupinovou prací, ale i tím, že učitelky důsledně dbaly na dodržování pravidel správného chování. Během výuky posilovaly jejich zájem o konanou činnost častým povzbuzováním a pozitivním hodnocením.

2) 5., 8. a 9. ročník - skupiny chlapců

Dílečské práce žáků výše uvedených skupin se diametrálně odlišovaly od ostatní sledované výuky. Byly vedeny dvěma vyučujícími, z nichž ani jeden nedisponuje úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Kvalita výuky byla negativně ovlivněna organizací jednotlivých činností, které obsahovaly metodické chyby. Žáci nebyli vedeni k přesnosti při práci, ke správné technice provádění jednotlivých kroků, k bezpečnosti při práci, ke vzájemné

pomoci, spolupráci ani k samostatnosti. V jedné z hodin učitel vykonával velkou část práce za žáky (např. přípravu pomůcek, úklid odřezků atd.). Časové rozvržení jednotlivých činností bylo rovněž zvoleno nevhodně. Velká část (celá jedna vyučovací hodina) byla věnována přípravě pracovního místa a v závěru tříhodinového bloku žáci odbyli dokončení výrobku z důvodu nedostatku času. Přesto byl vyučující s jejich prací spokojen. Ve výuce starších žáků školy učitel metodicky zcela nezvládl vedení výuky v dílně. Zvolená montážní a demontážní činnost byla chaotická, chybělo odborné vysvětlení činnosti včetně praktické ukázky. Žáci byli vedeni neodborně, nesystematicky. Činnost byla záhy ukončena a většinu zbývajících času výuky si sami žáci vytvářeli výukový program doděláváním nehotových výrobků z minulých hodin či svévolnou činností nesouvisející s předmětem činnosti.

Vulgární výrazy žáků, neuposlechnutí pokynů vyučujícího, nahodilá činnost žáků během dílenských prací hraničící s nedodržením bezpečnosti práce tvořily dominantu výuky. Respekt a přirozená autorita učitele vůči žákům ve sledované výuce chyběly.

V těchto hospitovaných hodinách byla zjištěna značná převaha negativ a měly celou řadu citelně slabých míst.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v předmětu pracovní vyučování ve 3. ročníku, 6. a 7. ročníku - skupiny dívek velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v předmětu pracovní vyučování v ročníku 5., 8. a 9. - skupiny chlapců pouze vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou v předmětu pracovní vyučování v souhrnu dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ve zjišťování výsledků výchovně vzdělávacího procesu zcela převládá klasické prověřování vědomostí a žáků písemnou nebo ústní formou a hodnocení manuálních dovedností v souladu s platným klasifikačním řádem. Pozornost vyučujících je zpravidla dále zaměřena na úroveň žákovských prací, aktivitu žáků a snahu o dobré školní výsledky. V letošním školním roce není žádný žák školy hodnocen slovně.

Ze zápisů z pedagogických rad vyplývá, že sumarizací výsledků vzdělávání a výchovy se pedagogický sbor zabývá. Vlastní evaluační nástroje nepoužívá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve svém souhrnu dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol se zřizovací listinou

Porovnáním údajů v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol s údaji uvedenými ve zřizovací listině nebyl zjištěn nesoulad.

- Škola nabídla žákům několik zájmových kroužků, které jsou žáky po počátečním nadšení a přihlášení se často ignorovány, absence během roku se zvyšovala. Některé kroužky pracují jen jedenkrát za měsíc.

- S větším efektem se konají jednorázové akce především sportovního a kulturního charakteru v rámci okresu i kraje. Žáci školy se v některých disciplínách umístili na čelních místech. Úspěšná byla letošní účast žáků ve výtvarné soutěži, pořádaná v rámci prevence drog.
- Zejména pro žáky romského etnika realizuje odpolední zájmovou činnost vychovatelka - asistentka učitele. Byly připravovány jednorázové akce, např. pěvecká soutěž, taneční maratón či vánoční besídka.
- Ve vybavenosti školního sociálního zařízení byla zjištěna absence základních hygienických potřeb, znamenající nenaplnění primárního výchovného aspektu vůči žákům v osvojování si každodenních hygienických návyků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Zvláštní školy, Česká Třebová, nám. 17. listopadu 2060, vydaná Pardubickým krajem dne 17. dubna 2003, čj. KH-5572.29/2003/OŠMS
2. Rozhodnutí o zařazení Zvláštní školy, Česká Třebová, nám. 17. listopadu 2060, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 9. listopadu 2001, čj. 28 343/01-21
3. Vzdělávací program zvláštní školy, čj. 22 980/97-22, schválený MŠMT ČR, s platností od 1. září 1997
4. Výkaz Škol (MŠMT) V4-01 podle stavu k 30. září 2003
5. Příloha k výkazu Škol (MŠMT) V4b-01 podle stavu k 30. září 2003
6. Výroční zpráva školy za školní rok 2002/2003, projednána dne 25. června 2003 pedagogickou radou
7. Školní řád - platný od 2. září 2002
8. Dílenský řád, ze dne 14. února 2002
9. Řád cvičné školní kuchyně, ze dne 2. září 2003
10. Evidence žáků školy pro školní rok 2003/2004
11. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd zvláštní školy pro školní rok 2003/2004
12. Osobní rozvrhy vyučovacích hodin pedagogů pro školní rok 2003/2004
13. Záznamy z pedagogických rad školního roku 2003/2004
14. Třídní knihy všech tříd školy školního roku 2003/2004
15. Třídní výkazy všech tříd školy školního roku 2003/2004
16. Katalogové listy žáků školy (výběr), školní rok 2003/2004
17. Osobní dokumentace žáků školy (výběr), školní rok 2003/2004
18. Rozdělení žáků zvláštní školy do skupin pro výuku pracovního vyučování pro školní rok 2003/2004
19. Protokol o komisionální zkoušce žákyně L. D., ze dne 16. a 23. března 2004
20. Individuální výchovně vzdělávací plán žákyně A. J. (kombinovaná vada), školní rok 2003/2004
21. Individuální výchovně vzdělávací plán žáka J. M. (kombinovaná vada), školní rok 2003/2004
22. Dlouhodobý plán rozvoje školy (dokument bez bližšího určení)
23. Měsíční plány činnosti školy pro školní rok 2003/2004

24. Zájmové kroužky - přehled výchovně vzdělávací činnosti, školní rok 2003/2004
25. Organizační řád včetně organizačního schématu školy, ze dne 23. srpna 2003
26. Kritéria přidělování nenárokových složek platu pedagogickým zaměstnancům pro školní rok 2003/2004
27. Tématické plány učiva pro školní rok 2003/2004 hospitačně sledovaných předmětů
28. Žákovské knížky žáků školy (výběr)
29. Písemné práce žáků školy (výběr)
30. Náplň práce zástupce ředitele v oblasti kontrolní a řídicí činnosti, ze dne 27. srpna 2003
31. Přehled hospitací - záznamy z hospitací vedení školy za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
32. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosaženém vzdělání, pracovní smlouvy) s osobními čísly 28801, 28802, 27939, 33000, 10330, 18777, 44300, 90371, 44202, 81125, 81200, 18768, 15100
33. Pracovní náplň vychovatele - asistenta učitele, ze dne 1. dubna 2001
34. Složka DVPP - dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (přehled od 10. září 2003)
35. Plán výchovného poradenství - protidrogová prevence, (dokument bez bližšího určení)
36. Akce pořádané v rámci výchovného poradenství 2003/2004 (protidrogová prevence)
37. Vyhodnocení realizace Preventivního programu dle osnovy pro zpracování dokumentu, r. 2003, čj. 590/03, ze dne 15. prosince 2003
38. Inspekční zpráva, čj. 102 441/99-4033, ze dne 15. prosince 1999

ZÁVĚR

Zvláštní škola, Česká Třebová, nám. 17. listopadu 2060, poskytuje zdravotně handicapovaným, zejména mentálně postiženým žákům z místa působení speciální školy i z okolí plnění povinné školní docházky.

Ve škole pracuje tým pedagogických pracovníků, jejichž odborná i pedagogická způsobilost je velmi nízká. Aktivní učitelé si vzdělání doplňují studiem na vysoké škole. Chybějící způsobilost měla u některých vyučujících negativní dopad na kvalitu odváděné pedagogické práce. Systém vedení zaměstnanců provází v některých oblastech nedůslednost a formálnost.

Materiálně technické vybavení školy přes uvedené rezervy a nedostatky vytváří dobré podmínky pro realizaci výchovně vzdělávacího procesu dle platného vzdělávacího programu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly hodnoceny na základě provedených hospitací od velmi dobré úrovně až po vyhovující s dílčími nevyhovujícími aspekty. Na kvalitu výuky měl přímý negativní dopad stav, kdy pedagog nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků není aktivní a přípravu na výuku pojímá jako rutinní záležitost bez inovačních prvků. V souhrnu dosahovala úroveň výchovně vzdělávacího procesu dobré úrovně.

Ve vývoji školy od poslední inspekce v roce 1999 nedošlo k výraznějším změnám a pozitivním posunům. Přetrvávají rezervy a nedostatky ve vedení výchovně vzdělávacího procesu některými vyučujícími i v organizaci a řízení školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Škodová	E. Škodová v. r.
Členka týmu	Mgr. Kateřina Žežulová	K. Žežulová v. r.

V Pardubicích dne 19. června 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. července 2004

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Ladislav Houser	L. Houser v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Rožkova 2432, 530 02 Pardubice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-07-23	2004-07-23
Zřizovatel	dtto	dtto
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.